

di.se

Regerings bilstöd - en miljardbluff?

Uppdaterad 2008-12-12 20:28

Svenska regeringens löfte om lånegarantier till fordonsindustrin innebär att Sverige skulle få hälften av det alla EU:s bilföretag ska dela på nästa år. Det är inte proportionerligt konstaterar Europeiska investeringsbanken.

För 2009 har Europeiska investeringsbanken (EIB) fyra miljarder euro, vilket motsvarar 42,4 miljarder kronor, öronmärkta till lån för att få fram grön teknologi inom fordonssektorn.

Sveriges regering lovade i torsdagens stora bilstödspaket lånegarantier som uppgår till halva den summan, 20 miljarder kronor.

"50 procent till enbart svenska företag är inte proportionerligt när fordonsindustrin i Tyskland, Frankrike, Italien och andra länder också vill vara med och låna pengar. Vi har endast en begränsad summa pengar att låna ut", säger Rainer Schlitt, presschef på EIB till TT.

EIB, som ägs av EU:s 27 medlemsländer, har även fyra miljarder euro till miljövänligare fordonsteknologi 2010.

Det pågår redan diskussioner med flera stora bilföretag. Kampen om lån kommer att bli stenhård.

En statlig garanti snabbar på processen och ger lägre räntor eftersom bankens risk blir mindre. Men det är hur bra projektet överensstämmer med målen att få fram miljövänlig teknik som avgör vilka som får lånen. Lars Holmqvist, vd för de europeiska underleverantörernas branschorganisation Clepa, ger inte mycket för regeringens lånegarantier.

"Man ska inte gå och lova bort andras pengar. Det luktar illa. Det är bara ett sätt att försöka framstå som duktig utan att själv behöva betala. Svenska regeringen har inte mer inflytande än någon annan över EIB", säger han.

Staten skulle inte ha behövt gå omvägen runt EIB, anser han.

"När man ändå är beredd att lämna en lånegaranti kunde man väl gett en statlig borgen så att företagen kunde gått till en vanlig bank och lånat", säger Lars Holmqvist.

Jöran Hägglund, statssekreterare på näringsdepartementet, skrattar lite besvärat när han får frågan om proportionerna mellan pengarna EIB förfogar över nästa år och statens kreditgarantier. Han håller med om att det inte är realistiskt att Sverige skulle få hälften.

"Nej, det vore det ju inte. Men det kommer inte att vara så. Vi tror att EIB kommer att justera upp sin budget. Dessutom löper garantierna över flera år", säger Jöran Hägglund.

Hur har regeringen kommit fram till att man kan ge så stora garantier?

"Vi har gått igenom de olika projektidéer som finns hos de svenska bolagen och sett vilken summa det skulle bli om det skulle bli maximal utdelning", säger Jöran Hägglund.

"Eftersom EIB redan har börjat med ansökningarna för nästa år vet vi att det är

bråttom", fortsätter han.

Hans bedömning är att det också blir en förlängning för lån till bilindustrin.

"Det kan handla om ytterligare fyra miljarder euro per år i två år till, det vill säga 2011 och 2012."

Jöran Hägglund tillägger också att de svenska kreditgarantierna inte bara ska gälla för nästa år utan under en längre period. Oklart exakt hur lång. Men pengar måste avsättas för kreditgarantierna under flera budgetar.

"Eftersom lånen löper på upp till tio år kan kreditgarantierna falla ut från och med nästa år och upp till tio år framåt", säger han.

"Man kan inte undgå tanken att regeringen var angelägen om att framstå som kraftfull när delar av paketet i realiteten inte är så kraftfulla som de kom att framstå vid presentationen", säger Tomas Eneroth, socialdemokraternas näringspolitiska talesperson, till TT.

Han klargör att vad regeringen gjort är att begära riksdagens ja till att ge en maximal lånegaranti på 20 miljarder kronor. De är långt ifrån det samma som att det verkligen blir den summan från EIB.

"Man (regeringen) har fått det att framstå som något annat", säger Eneroth.

Kritiker hävdar att stöd till fordonsindustrin är bortkastade pengar och jämför med de misslyckade stöden till varvsindustrin. Men näringsminister Maud Olofsson säger att det är därför det svenska stödet tar sikte på forskning och utveckling som dessutom kommer hela fordonsklustret, inte enbart de stora biltillverkarna, till del.

Något beslut om mer pengar till bilmiljölån finns ännu inte, men enligt EIB:s presschef Rainer Schlitt är det möjligt att bankens styrelse, som består av EU:s finansministrar, tar upp frågan om efterfrågan på lånen blir mycket stor.

TT

Publicerad 2008-12-12 19:09
Uppdaterad 2008-12-12 20:28